

NOTAT

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT

Vedrørende udkast til

- bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Udkast til følgende bekendtgørelser har i perioden 1. juli 2020 til 17. august 2020 været i høring:

- bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

Høringen er sendt til følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation (AC), Arbejdstilsynet, Arkitektskolen i Århus, Astma-Allergi Forbund, Bagger-Sørensen Gruppen, Becig, Bestyrelsesforeningen for Social- og Sundhedsskoler, Bilfærgernes Rederiforening, Brancheforeningen af Farmaceutiske Industrivirksomheder i Danmark, Brancheforeningen for Privathospitaler og –Klinikker, British American Tobacco, Børnerådet, Center for Hjerneskade, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), Coop Danmark, Dagrofa, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Farmaceutiske Selskab, Danmarks Lungeforening, Danmarks Privatskoleforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Restauranter og Cafeer (DRC), Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Automatbranche Forening, Dansk Diagnostika og Laboratorieforening, Dansk e-Damper Forening (DANSK E-DAMPER FORENING), Dansk Erhverv, Dansk Farmaceutisk Industri, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Dansk Lungemedicinsk Selskab, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Selskab for Distriktpsykiatri, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Selskab for Patientsikkerhed, Dansk Supermarked, Dansk Sygeplejeråd, Dansk Transport og Logistik (DTL), Danske Erhvervsskoler, Danske Fysioterapeuter, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Landbrugsskoler, Danske Patienter, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Danske SOSU-skoler og Danske SOSU-skoler - Bestyrelserne, Danske Tandplejere, Danske Universiteter, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Det Informationsvidenskabelige Akademi og Designskolen i Kolding, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Diabetesforeningen, Efterskoleforeningen, Efuma, Ergoterapeutforeningen, Erhvervsakademiernes Rektorkollegium, Erhvervsskolelederne i Danmark, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Fag og Arbejde (FOA), Fagligt Fællesforbund – 3F, Farmakonomforeningen, Fertin Pharma, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge (FADD), Foreningen af Danske Lægestuderende (FADL), Foreningen af

forstandere og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af katolske skoler i Danmark, Foreningen af Kristne Friskoler, Foreningen af Private Uddannelsesudbydere i Danmark, Foreningen af Speciallæger, Forstanderkredsen for Produktionsskoler/Produktionshøjskoler, Fredericia Maskinmesterskole, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Inspektorforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Hjerteforeningen, HK - Handel, Hotel-, Restaurant - & Turisterhvervet (HORESTA), House of Oliver Twist A/S, Industriforeningen for generiske lægemidler, Jordemoderforeningen, KFUM' s Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, Komiteen for Sundhedsoplysning, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomst ansatte (KTO), Kommunernes Landsforening (KL), Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Maskinmesterskole og Elinstallatørskole, Landboudom, Landselevbestyrelsen for det pædagogiske område, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landsforeningen af opholdssteder, botilbud og skolebehandlingstilbud (LOS), Landsforeningen af Produktionsskoleledere, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU), Landsforeningen Røgfrit Miljø, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederforeningen for VUC, Lilleskolerne, LO – Landsorganisationen i Danmark, Lægeforeningen, Lægemiddelindustriforeningen, MARTEC (Maritime Training and Education Centre), Maskinmestrenes Forening, Medicoindustrien, Megros (Foreningen af medicingrossister), Mødrehjælpen, Nærbutikkernes Landsforening, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet (NNF), Parallelimportørforeningen af lægemidler, Pharmad danmark, Pharmakon, Philip Morris, Praktiserende Lægers Organisation, Praktiserende Tandlægers Organisation, Private Gymnasier og Studenterkurser, Produktionsskoleforeningen, Professionshøjskolerne, PTU's RehabiliteringsCenter, Rederiforeningen for mindre Skibe, Rederiforeningen af 1895, Rigsrevisionen, Røgfri Fremtid, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen- og Efteruddannelse (VEU-rådet), SIMAC, Skole og Forældre, Smoke It, Smoke Solution, Socialpædagogernes Landsforbund, SSP-Samrådet, Sund By Netværket, Sundhedskartellet, Sygeforsikringen " Danmark", Søfartens Ledere, Søfartsstyrelsen, Tandlægeforeningen, Tobaksindustrien, Tobaksproducenterne, Ungdomsskoleforeningen, University Colleges Denmark, VUC Bestyrelsesforening og Aarhus Maskinmesterskole.

Bekendtgørelsen har desuden været offentliggjort på www.borger.dk under Høringsportalen.

Sundheds- og Ældreministeriet modtog høringssvar uden bemærkninger fra: Danmarks Apotekerforening, Danmarks Vejlederforening, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Danske HF & VUC, Danske Private Skoler, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen for sociale tilbud og Rigsrevisionen.

Sundheds- og Ældreministeriet modtog høringssvar med bemærkninger fra: Brancheforeningen for e-cigaretter BECIG, British American Tobacco Denmark, Christian Schmidt, Dansk Erhverv, Dansk Selskab for Folkesundhed, Danske Rederier, Danske Regioner, De Samvirkende Købmænd, Efuma, Foreningen for Dansk Internet Handel, Hjerteforeningen, JTI Denmark, Kræftens Bekæmpelse, Lungeforeningen, Lægeforeningen, Nærbutikkernes Landsforening, Philip Morris, Smoke-It, SSP-Samrådet, Sund By Netværket, Tandlægeforeningen, Tobaksindustrien og Tobaksproducenterne.

Ministeriet modtog i alt 32 høringssvar.

I det følgende foretages en gennemgang af de væsentligste bemærkninger i høringssvarene. Ministeriets kommentarer er *kursiverede*.

2. Generelle bemærkninger

2.1. Overordnede tilbagemeldinger

En stor andel af høringsparterne er positive over for den nationale handleplan mod børn og unges rygning og den regulering, der lægges op til. Dette gælder [Dansk Erhverv](#), [Danske Regioner](#), [Dansk Selskab for Folkesundhed](#), [Hjerteforeningen](#), [Kræftens Bekæmpelse](#), [Lungeforeningen](#), [Lægeforeningen](#), [Sund By Netværket](#) og [Tandlægeforeningen](#).

[Philip Morris](#) og [Tobaksproducenterne](#) finder det positivt, at regeringen vil sætte ind mod børn og unges rygning, men påpeger samtidig praktiske udfordringer ved kravene, der er fastsat i bekendtgørelsen. Foruden ovenstående påpeger [British American Tobacco](#), [JTI Denmark](#) og [Tobaksindustrien](#) ligeledes en række udfordringer ved at efterleve bestemmelserne i praksis.

2.2 Inddragelse

En række høringsparter kvitterer for den tidlige inddragelse og muligheden for at komme med kommentarer. Dette gælder [Dansk Erhverv](#), [Danske Regioner](#), [Dansk Selskab for Folkesundhed](#), [Kræftens Bekæmpelse](#), [Lungeforeningen](#), [Phillip Morris](#), [Tandlægeforeningen](#), [Tobaksindustrien](#) og [Tobaksproducenterne](#).

Nogle høringsparter finder det problematisk, at de ikke har det endelige lovgrundlag at forholde sig til, idet lovforslaget først fremsættes i folketinget i efteråret 2020. Dette gælder [Dansk Erhverv](#) og [SMOKE-IT](#).

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet har haft til hensigt at inddrage høringsparterne så tidligt som muligt i processen med henblik på at skabe de bedst mulige forudsætninger for at forberede en omstillingsproces. Derfor blev bekendtgørelsesudkastet sendt i høring inden lovforslagets vedtagelse. Lovforslaget blev vedtaget i december 2019.

2.3. Ikrafttræden

Det efterspørges i høringsssvarene, at virksomhederne gives tilstrækkelig tid til re-design af pakninger til tobakssurrogater. Endeligt efterspørges det, at der fastsættes bestemmelser for en overgangsperiode, således at virksomheder har mulighed for at sælge ud af deres restlager af tobakssurrogater.

[Tobaksproducenterne](#) mener, at omstillingsperioden for krav til mærkning af tobakssurrogater m.v. er for kort og anbefaler en omstillingsperiode på 12 måneder.

[Tobaksindustrien](#) mener ikke, at virksomhederne forsvarligt kan påbegynde omstillingsarbejdet, førend de endelige regler og de endelige bekendtgørelser med hjemmel heri er udstedt.

[British American Tobacco](#) mener, at bestemmelserne tidligst bør træde i kraft 6 måneder efter udstedelsen. Derudover efterspørger [British American Tobacco](#) en tilføjelse af en bestemmelse om en overgangsperiode, der giver relevante parter mulighed for at sælge ud af deres restlager.

Ministeriets kommentar:

Ministeriet har ud fra en samlet afvejning fundet det hensigtsmæssigt give producenterne yderligere tid til at omstille deres produktionsapparat. Derfor har ministeriet i

forbindelse med lovforslaget stillet et ændringsforslag om, at fristen for, hvornår det er lovligt at fremstille tobakssurrogater uden mærkning og sundhedsvarsler som beskrevet i loven, rykkes fra den 1. april 2021 til den 1. juli 2021. Dette ændringsforslag blev vedtaget i folketinget. Ikrafttrædelses datoen i bekendtgørelsen er rettet tilsvarende. Det vil være lovligt at markedsføre lagervarer fremstillet før denne dato frem til den 1. april 2022. Dermed gives relevante parter mulighed for at sælge ud af deres restlager af tobakssurrogater, der er fremstillet før 1. april 2021.

3. Specifikke bemærkninger

3.1. Sundhedsadvarsler

3.1.2 Særligt skadeligt for børn/unge, gravide og fostre

Dansk selskab for folkesundhed, Hjerteforeningen, Tandlægeforeningen og Lungeforeningen mener, at det tydeligt bør fremgå af advarslerne, at nikotin er skadeligt for unge, gravide og fostre. Dansk selskab for folkesundhed og Hjerteforeningen henviser til den stigende evidens for, at nikotin kan skade fosteret, den gravide og den umodne hjerne hos unge. Hjerteforeningen foreslår en justering af formuleringen i bekendtgørelsen, så ovenstående inkluderes.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet har justeret kravet til formuleringen af sundhedsadvarslen, så den svarer til sundhedsadvarslen for elektroniske cigaretter, der lyder: »Dette produkt indeholder nikotin, som er et yderst afhængighedsskabende stof«. Det betyder, at tobakssurrogater reguleres på samme måde som elektroniske cigaretter.

Det fremgår af den nationale handleplan mod børn og unges rygning, at aftalepartierne er enige om at følge udviklingen af forbruget af nikotinprodukterne og på baggrund heraf overveje yderligere regulering. Ministeriet vil løbende følge udviklingen, og hvorvidt der er behov for yderligere krav til mærkning.

3.1.3 Anbringelse og dækkeoverflade af sundhedsadvarsler samt intakt åbning

JTI Denmark, Tobaksproducenterne, Tobaksindustrien, British American Tobacco og Efuma finder det problematisk, at sundhedsadvarslerne skal anbringes på de tre største overflader frem for de to største overflader.

JTI Denmark henviser her til, at enkeltpakningens top udgøres af to låg, der kan fjernes. Det vil derfor kræve udvikling af helt nye produkter, hvis pakningen skal kunne leve op til, at sundhedsadvarslerne ikke må fjernes. JTI Denmark anbefaler derfor, at bestemmelserne ændres således, at toppen fritages for sundhedsadvarsler samt at kravet til at dække 30 % af overfladen måles som andel af pakkens samlede overflade i stedet for andel af den enkelte overflade. Tobaksproducenterne og British American Tobacco bakker op om dette og henviser samtidig til, at emballagen også skal kunne leve op til CLP-forordningen. Tobaksproducenterne anbefaler derfor, at kravet ændres til, at sundhedsadvarslen skal anbringes på de to største flader, og at kravet til at anbringe sundhedsadvarslen i en lige linje centreret på midten af den dækkede overflade, udgår. British American Tobacco mener, at kravet til anbringelsen af sundhedsadvarslen på de tre største flader, kravet til dække af 30% af overfladen og kravet til at teksten for top og bund skal stå i en lige linje centreret på midten af overfladen tilsammen vil medføre, at producenterne skal ændre pakkedesigns, hvilket er omkostningstungt og tidskrævende.

British American Tobacco og Tobaksindustrien undrer sig over, hvorfor der stilles krav om anbringelse af sundhedsadvarsler på de tre største overflader på henholdsvis

enkeltpakningen og eventuel ydre emballage, når de nuværende bestemmelser for e-cigaretter og røgfri tobak udelukkende kræver advarsel på de to største flader. Tobaksindustrien henviser også til, at EU's tobaksvaredirektiv kun foreskriver advarsler på de to største flader jf. art. 20.4.c jf. art. 12. 2., som også gælder for røgfri produkter.

Tobaksindustrien anbefaler, at kravet om intakt sundhedsadvarsel efter åbning helt bør udgå, da dette krav ikke gælder for e-cigaretter.

British American Tobacco og Tobaksindustrien mener desuden, at bestemmelserne ikke følger hensigten i den politiske aftale i forhold til blandt andet krav om sundhedsadvarsler, som de mener adskiller sig fra kravene til elektroniske cigaretter.

Efuma påpeger, at bekendtgørelsen ikke tager højde for alternative udformninger, som fx cylindriske beholdere. Kravet om anbringelse af sundhedsadvarsler på de tre største overflader er svært at overholde for en cylinder, hvis det samtidig skal sikres, at sundhedsadvarslen forbliver intakt efter åbning. Dertil giver kravene til placering af sundhedsadvarsel på top og bund ikke mening for en cylindrisk beholder.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet har besluttet at fastholde kravet om, at der skal påføres sundhedsadvarsler på de tre største flader af emballagen. Dette skyldes, at man med formuleringen "på de to største flade" tillader, at sundhedsadvarslene fx placeres på side og bund, og dermed ikke er synlige for forbrugeren i særlig høj grad. Det er derfor ministeriets vurdering, at det fra et sundhedsfagligt synspunkt vil være mest hensigtsmæssigt at fastholde dette krav, så det sikres, at sundhedsadvarslene er synlige. Derudover fastholder ministeriet kravet om, at sundhedsadvarslene skal dække 30 % af den pågældende overflade, de er placeret på. Dette for at sikre tilstrækkelig synlighed af sundhedsadvarslene på alle de flader, hvor de er påført.

Med henblik på at sikre producenternes mulighed for at efterleve bestemmelserne, herunder fx ved cylindriske beholdere, har ministeriet dog besluttet at imødekomme høringsparterne på en række punkter. Bestemmelserne ændres således, at minimum én af sundhedsadvarslene skal forblive intakt efter åbning af enkeltpakningen. Det vil derfor være muligt at bryde de øvrige sundhedsadvarsler på produkter, der har påført mere end én sundhedsadvarsel. Dette er fx relevant i forhold til at kunne åbne låget. Dog skal læsbarheden og synligheden af teksten i sundhedsadvarslen forblive intakt for minimum én af de øvrige sundhedsadvarsler, der evt. måtte brydes. Ministeriet har også ændret bestemmelsen om, at sundhedsadvarslen for top og bund skal stå i en lige linje centreret midt på den overflade, den dækker. Dette er nu ændret til, at sundhedsadvarslen skal stå i en lige linje og i samme læseretning som hovedteksten på den overflade, som sundhedsadvarslen er placeret på. Hensigten med bestemmelsen er at sikre læsevenligheden samt at sundhedsadvarslen fx ikke skrives buetformet. Ministeriet bemærker desuden, at der med bestemmelsen om, at sundhedsadvarslen skal stå centreret på det areal, der er forbeholdt teksten, menes, at skriften skal stå centreret på de 30% af overfladen, som er forbeholdt sundhedsadvarslen.

I forhold til høringsvaret vedrørende bestemmelsen om, at sundhedsadvarslen ikke må kunne fjernes, bemærker ministeriet, at denne bestemmelse er tilsvarende reglerne for tobaksvarer jf. § 5 i bekendtgørelse nr. 669 af 30/05/2016. Dertil bemærker ministeriet, at bestemmelsen gælder, når produktet markedsføres. Ministeriet vil desuden påpege, at bestemmelserne er blevet lempet betydeligt i forhold til, hvor mange sundhedsadvarsler, der må brydes i forbindelse med åbning af produktet.

Ministeriet bemærker afslutningsvist, at tobakssurrogater ikke er underlagt krav om standardiseret emballage i modsætning til elektroniske cigaretter med og uden nikotin.

3.1.4 Skrifttype

Tobaksindustrien stiller spørgsmålstejn ved, at der i bekendtgørelsen foreligger krav om brug af skrifttypen Times New Roman til sundhedsadvarsler på tobakssurrogater. De påpeger, at der for e-cigaretter, og alle andre produkter omfattet af tobaksvareloven, stilles krav om brug af Helvetica som skrifttype. De anmoder derfor om, at Helvetica også anvendes til tobakssurrogater med henblik på at give virksomhederne mulighed for at optimere indkøb og brug af emballage på tværs af produktkategorier.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet har besluttet at imødekomme indvendingerne fra Tobaksindustrien således, at kravet til skrifttype ændres til Helvetica frem for Times New Roman.

3.2. Mærkning på tobakssurrogater

3.2.1. Oplysninger om indhold

JTI Denmark mener, at tobakssurrogater, der markedsføres i Danmark i dag, allerede i langt de fleste tilfælde er påført mærkning, der indeholder en liste over ingredienser, en angivelse af nikotinindhold og en anbefaling om at opbevare produktet utilgængeligt for børn. JTI Denmark påpeger, at kravet til at listen på hver enkeltpakning og ydre emballage skal indeholde "*alle de ingredienser, der indgår i produktet i aftagende orden efter vægt*" kan medføre en række problemer. De nævner her, at producenterne potentielt vil skulle oplyse flere detaljer end i andre produkter og flere detaljer, end der er plads til på pakken, samt at der vil være risiko for, at forretningsfølsomme oplysninger kræves offentliggjort. De mener derfor, at det bør sikres, at "aromaer", som det kendes fra produkterne i dag, vil være en dækkende beskrivelse for de aromaer, der bruges i det enkelte produkt.

JTI Denmark anbefaler desuden, at kravet til angivelse af nikotinindhold ændres således, at nikotinindholdet angives som milligram pr. gram i stedet for pr. dosis. De forklarer dette med, at leveringen af nikotin kan variere meget fra person til person afhængigt af produktets placering i munden, hvor længe produktet benyttes og dels af sammensætningen af øvrige ingredienser.

Efuma påpeger, at det kan være vanskeligt at få plads til en liste over alle de ingredienser, der indgår i produktet. Dertil påpeger de, at ingredienslisten kan blive meget lang og svær for forbrugerene at forholde sig til.

Efuma anbefaler, at det angives i kapitlet om mærkning og emballage på tobakssurrogater, at "... tobakssurrogater skal indeholde en liste over alle de ingredienser, der indgår i produktet med et indhold under 0,1w/w%, i aftagende orden efter vægt...".

Ministeriets kommentarer:

Efter drøftelse med Sundhedsstyrelsen har ministeriet besluttet at fjerne kravet om, at mærkningen på enkeltpakningen og eventuel ydre emballage skal indeholde oplysninger om nikotinindhold. Dette begrundes blandt andet med, at det er vanskeligt at opgive den egentlige levering af nikotin, da dette i høj grad afhænger af faktorer såsom, hvordan produktet anvendes, og hvordan nikotin optages i kroppen hos den enkelte.

Ministeriet bemærker, at bestemmelserne vedrørende oplysninger om indhold er fastsat så de er tilsvarende bestemmelserne for elektroniske cigaretter jf. bekendtgørelse nr. 499 af 30/05/2016. Ministeriet finder ikke grundlag for, at tobakssurrogater skulle reguleres mere lempeligt på dette område end elektroniske cigaretter. Det er derfor ministeriets beslutning at fastholde de nuværende bestemmelser. Ministeriet bemærker endvidere, at

bestemmelserne for anbringelse af sundhedsadvarsler er ændret med henblik på at sikre tilstrækkelig plads til de nødvendige øvrige informationer.

3.2.2 Øvrige mærkning og oplysninger på emballage

British American Tobacco mener, at formuleringen "...1) fremmer et tobakssurrogat, opfordrer til brug eller giver et fejlagtigt indtryk af produkternes karakteristika, virkninger risici eller emissioner" bør ændres, så den stemmer overens med formuleringen af § 20, stk. 1, nr. 1. i tobaksvareloven. De begrundet dette med, at der ikke bør stilles strengere krav til produktpræsentation af tobakssurrogater end tobaksvarer.

JTI Denmark mener, at forbuddet mod at give indtryk af, at et bestemt tobakssurrogat har en forbedret biologisk nedbrydelighed m.v. kan hindre udviklingen af produkter, der rent faktisk har en forbedret nedbrydelighed. Dertil beder de om klarhed om, hvorvidt en sådan bestemmelse forhindrer virksomheder i at kommunikere korrekt sortering af enkeltpakningen efter brug til forbrugerne. Dertil mener JTI Denmark, at det er uklart, hvem der har ansvaret for at sikre, at enhver enkeltpakning eller ydre emballage ikke indeholder kuponer, der tilbyder rabatter m.v.

Efuma mener, at det bør beskrives i bekendtgørelsen, hvorvidt tobakssurrogater skal mærkes i henhold til CLP forordningen.

Tobaksproducenterne stiller sig undrende overfor, at det i bekendtgørelsesudkastet fremgår, at forbrugeren ikke må oplyses om, at visse tobaks- og nikotinprodukter er "mindre skadelige end andre produkter", på selve produktet.

Ministeriets kommentarer:

I forhold til høringssvaret fra British American Tobacco er det ministeriets opfattelse, at man ikke bør kunne hverken opfordre til brug eller give et fejlagtigt indtryk af produkternes karakteristika. Derfor mener ministeriet ikke, at bestemmelsen skal ændres så den er tilsvarende formuleringen i tobaksvareloven. Ministeriet har dog besluttet at i mødekomme forslaget således, at formuleringen "fremmer et tobakssurrogat" fjernes fra bestemmelsen. Det er ministeriets vurdering, at man herved bibeholder bestemmelsens hensigt, og samtidig sikrer, at producenterne kan efterleve denne.

Vedrørende forbuddet mod at oplyse om forbedret biologisk nedbrydelighed har ministeriet foretaget en afvejning af på den ene side høringssparternes synspunkter og på den anden side de sundhedsfaglige hensyn, der bør tages. Ministeriet har i den forbindelse vægtet Sundhedsstyrelsens vurdering, der lyder, at oplysning om, at visse produkter skulle være mere miljøvenlige, kan fremstå appellerende for børn og unge. Ministeriet vurderer derfor, at forbuddet mod sådanne oplysninger bør fastholdes.

Ministeriet kan oplyse, at producenterne fortsat skal leve op til krav til mærkning m.v., der følger af anden lovgivning.

Hvad angår information om den relative skadevirkning af forskellige produkter kan ministeriet henvise til, at Sundhedsstyrelsen har oplyst, at en række af de forhold, som industrien peger på, vedrørende eksempelvis skadelighed af et produkt, ikke er baseret på uafhængig forskning, ligesom der generelt mangler forskning på de specifikke produkter.

For så vidt angår nye tobaks- eller nikotinprodukter har Sundhedsstyrelsen bemærket, at der er tale om produkter, der indeholder tobak og/eller nikotin og som indeholder en række helbredsskadelige stoffer, samt at nikotin i sig selv er afhængighedsskabende og kan have en skadelig effekt på særligt unges hjerner. Det er på denne

baggrund Sundhedsstyrelsens vurdering, at det ikke er muligt i dag at sige noget entydigt om en potentiel eller specifik helbredsskade ved de nyere tobaks- eller nikotinprodukter. Samtidig oplyser Sundhedsstyrelsen, at et tobaks- eller nikotinprodukt bør vurderes ud fra, hvorvidt det selvstændigt er helbredsskadeligt, både for det enkelte individ og på befolkningsniveau. Ministeriet har på baggrund af ovenstående besluttet af fastholde bestemmelserne vedrørende oplysninger om den relative skadesvirkning.

3.3. Andet

Lægeforeningen mener, at tobakssurrogater, der ikke anvendes med rygestop til formål, helt bør forbydes. Dog finder Lægeforeningen det positivt, at disse produkter nu påføres sundhedsadvarsler samt omfattes af alderskravet på 18 år for salg, udstillingsforbuddet og forbuddet mod indirekte reklame. Lægeforeningen mener dog ikke, at dette er tilstrækkeligt og foreslår, at tobakssurrogater også omfattes af forbuddet mod kendetegnende smagsstoffer og kravet om standardiseret indpakning.

Efuma mener, at bekendtgørelsesudkastet mangler krav om børnesikret emballage og sporbarhed ved angivelse af unikt EC-ID.

Ministeriets kommentarer:

Ministeriet bemærker, at bekendtgørelsen fastsætter de krav, som følger af tobaksløvsforslaget, der udmønter den nationale handleplan mod børn og unges rygning. Det fremgår af den nationale handleplan mod børn og unges rygning, at aftalepartierne er enige om at følge udviklingen af forbruget af nikotinprodukterne og på baggrund heraf overveje yderligere regulering. Ministeriet vil løbende følge udviklingen, og hvorvidt der er behov for yderligere krav til mærkning m.v.